Biblioteka Szkolna Wspomaga Was Zdalnie

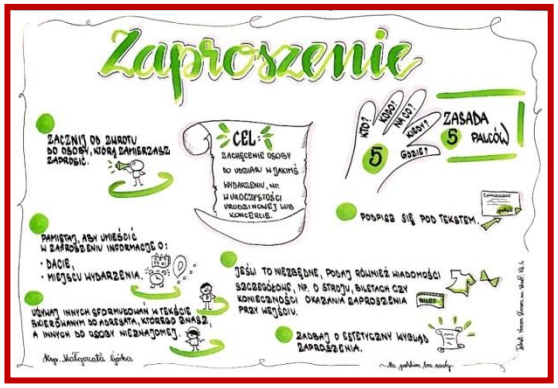

Sketchnoting czyli Notatki Graficzne

Język polski cz.2

Różne formy wypowiedzi pisemnej czyli jak to napisać?

Przedstawiamy Wam kolejne rysunkowe karty tak zwane **Notatki graficzne** albo z angielskiego **Sketchnoting** (od słów *sketch* – „szkic” i *note* – „notatka”), które z pewnością przydadzą się wszystkim w nauce.

Jak pamiętacie z pewnością notatki takie łączą słowa i obrazki przez co pozwalają na lepsze i efektywniejsze zapamiętywanie i rozumienie przedstawianych wiadomości.

Poniżej znajdziecie nasze propozycje **notatek graficznych z języka polskiego**. W części drugiej prezentujemy Wam notatki-obrazki dotyczące różnych form wypowiedzi pisemnych czyli jak napisać charakterystykę postaci, opis przedmiotu, wypracowanie, rozprawkę, list itd.

Zajrzyjcie też koniecznie do naszego Poradnika **„Kreatywne sposoby na naukę czyli jak samemu zrobić notatki graficzne”.** Zobaczycie, że to wcale nie jest takie trudne i nie trzeba mieć specjalnego talentu.

Zachęcamy Was do **próby zrobienia własnych notatek graficznych z innych przedmiotów lub notatek przydatnych w życiu codziennym.**

Jak napisać? Przegląd form wypowiedzi pisemnej

Charakterystyka Postaci

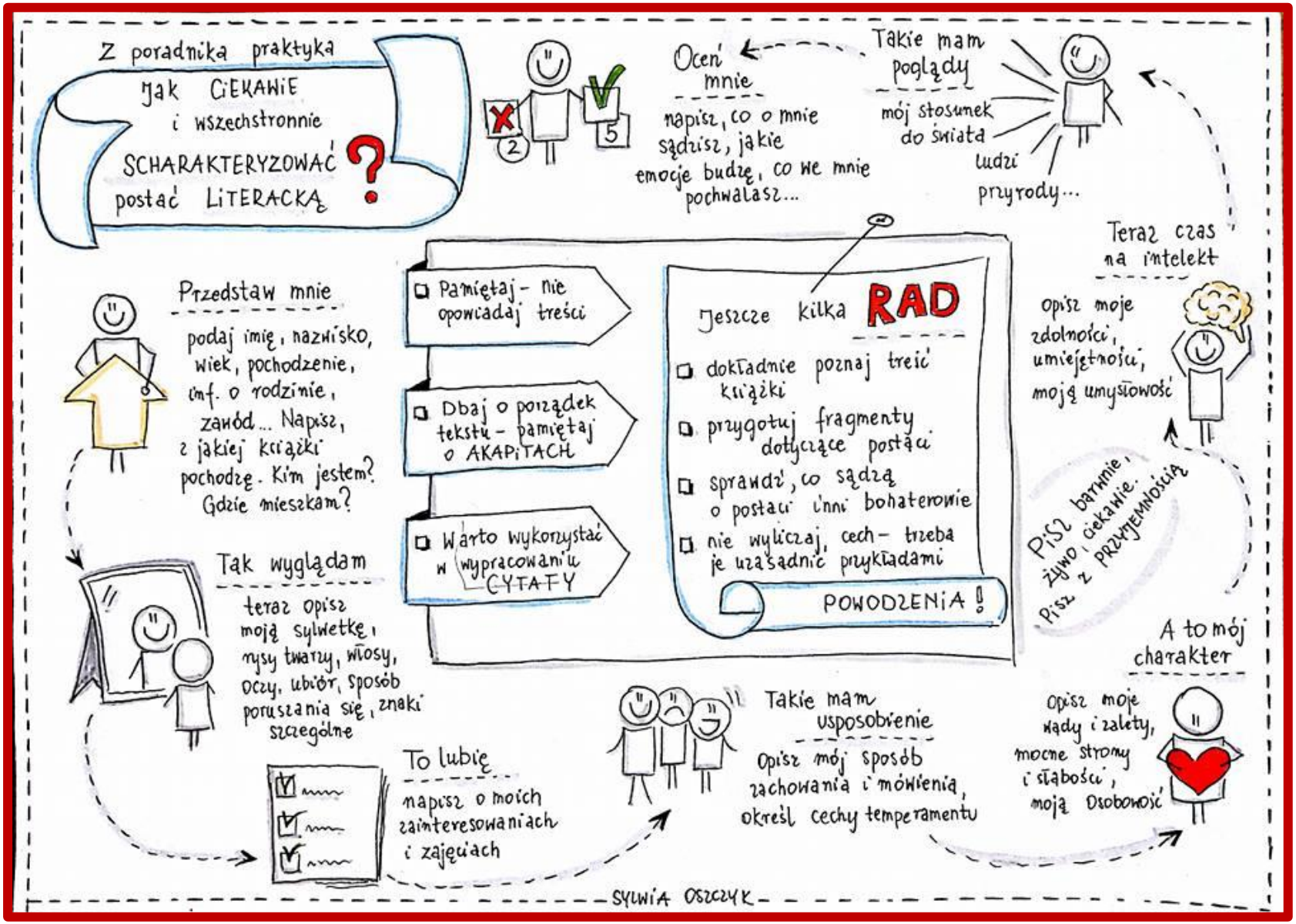

Jak Napisać OPOWIADANIE?

PRZECZYTAJ UWAŻNIE TEMAT OPOWIADANIA. ZASTANÓW SIĘ, O CZYM NAPISZESZ.

USTAL MIEJSCE I CZAS WYDARZEŃ

WYMYŚL POSTACIE BIORĄCE UDZIAŁ W WYDARZENIACH. ZASTANÓW SIĘ, JAK WYGLĄDAJĄ, JAKIE MAJĄ CECHY.

ZGROMADŹ SŁOWNICTWO ZWIĄZANE Z TEMATEM.

ZASTANÓW SIĘ, CZY NARRATOR OPOWIADANIA BĘDZIE UCZESTNIKIEM, CZY OBSERWATOREM WYDARZEŃ.

NADAJ OPOWIADANIU TYTUŁ

WSTĘP
- OKREŚL, JAK DOSZŁO DO OPISYWANYCH ZDARZEŃ.
- PRZEDSTAW BOHATERÓW.

ROZWINIĘCIE (AKAPITY)
- ZAPREZENTUJ PRZEBIEG ZDARZEŃ
  TO NAJDŁUŻSZA CZĘŚĆ OPOWIADANIA
- OPOWIADANIE POWINNO SIĘ SKŁADAĆ Z KILKU AKAPITÓW.
- KAŻDE KOLEJNE ZDARZENIE OPISUJ W OSOBNYM AKAPICIE.
- STOSUJ WIELE CZASOWNIKÓW.
- NIE ZAPOMNIJ O WYRAZACH I WYRAŻENIACH WSKAZUJĄCYCH NA KOLEJNOŚĆ WYDARZEŃ

ZAKOŃCZENIE (AKAPIT)
- WYMYŚL CIEKAWE ZAKOŃCZENIE.
- ZAKOŃCZENIE POWINNO ZAWIERAĆ:
  - KRÓTKIE PODSUMOWANIE
  LUB
  - OCENĘ WYDARZEŃ.

- OKREŚLENIA PORZĄDKUJĄCE ZDARZENIA I CZYNNOŚCI W CZASIE: ✓
  pewnego dnia, kiedy, najpierw, potem, wówczas, następnie, po chwili, wreszcie, w końcu, na początku, wtedy, na koniec
- WYRAZY WSKAZUJĄCE NA SZYBKI BIEG WYDARZEŃ: ✓
  szybko, błyskawicznie, zaraz, raptem, niespodziewanie, natychmiast, wtem, znienacka, nagle, po chwili, tymczasem
- CZASOWNIKI: ✓
  zdarzyło się, przytrafiło się, działo się, nastąpiło, zaszło, okazało się

Ryp. Małgorzata Łyżka

~Na polskim bez nudy~

TEKST: NOWE SŁOWA NA START! KL.4

OPOWIADANIE TWÓRCZE

Z poradnika praktyka

Rady nie od parady

to tekst z wydarzeniami, czasem i miejscem akcji; zdarzenia tworzą ciąg przyczynowo-skutkowy

Narracja
- w 1 os.
- w 3 os.

JĘZYKOWE SPOSOBY na opowiadanie

Stosuj dużo CZASOWNIKÓW

twórz KRÓTKIE zdania

WYKORZYSTAJ te słówka

Działo się to...
Pewnego dnia...
potem, wkrótce, wtedy, nagle, znienacka, rzekł, wtrącił, krzyknął
Kto by pomyślał, że...
Od tamtej pory...

WSTĘP
- wskaż czas i miejsce
- przedstaw POSTACIE
- zarysuj OKOLICZNOŚCI

ROZWINIĘCIE

PRZEBIEG wydarzeń, kolejność CHRONOLOGICZNA
- zwroty akcji
- urozmaicona fabuła

1 2 3 4 5

ZAKOŃCZENIE
- krótkie PODSUMOWANIE, puenta, refleksja

WAŻNE!
opowiadanie na EGZAMINIE jest związane z LEKTURĄ OBOWIĄZKOWĄ!

bohatera lektury ukaż w NOWEJ sytuacji

ALE

MUSISZ zachować cechy i zachowania dla niego typowe

Zapamiętajka

wykorzystaj co najmniej 6 elementów:
- czas i miejsce
- opis / bohatera, przeżyć, przedmiotu, krajobrazu
- elementy charakterystyki postaci
- punkt kulminacyjny
- monolog / dialog
- retrospekcja
- puenta

teraz

SYLWIA OSZCZYK

OPIS PRZEDMIOTU

NADAJ TYTUŁ

a potem po kolei napisz:

WSTĘP

- CO OPISUJESZ?
- DO CZEGO SŁUŻY?
- SKĄD TO MASZ?

ROZWINIĘCIE

- JAK WYGLĄDA?
- JAKIEJ JEST WIELKOŚCI?
- JAKI MA KSZTAŁT?
- Z CZEGO JEST WYKONANY?
- JAKI NOSI KOLOR?
- JAKĄ MA POWIERZCHNIĘ?
- JAKIE MA OZDOBY?
- CZYM SIĘ WYRÓŻNIA?

ZAKOŃCZENIE

- ☐ DLACZEGO, WYBRAŁEŚ TEN PRZEDMIOT?
- ☐ JAK OCENIASZ JEGO WYGLĄD I PRZYDATNOŚĆ?

STOSUJ PRZYMIOTNIKI OPISUJĄCE: WYSOKI, MAŁY, KOLOROWY, OKRĄGŁY, CIENKI, WZORZYSTY, PŁASKI

CZASOWNIKI, KTÓRE MOGĄ SIĘ PRZYDAĆ:

WYRÓŻNIA SIĘ, ODZNACZA SIĘ, CHARAKTERYZUJE SIĘ, ZWRACA UWAGĘ

UŻYWAJ PRZYMIOTNIKÓW OCENIAJĄCYCH:

PIĘKNY, ŚWIETNY, CIEKAWY, WSPANIAŁY, PRZYDATNY

SŁOWNICTWO OPISUJĄCE POŁOŻENIE ELEMENTÓW WZGLĘDEM SIEBIE:

NA, MIĘDZY, NA GÓRZE, NA DOLE, Z BOKU, POŚRODKU

PAMIĘTAJ O AKAPITACH!

POTRAFISZ! DZIAŁAJ! NAPISZ! POWODZENIA!!!

VISUAL

IKA

ŻYCZENIA

SKŁADAMY Z OKAZJI:

- świąt
- imienin
- urodzin
- rocznicy

NAGŁÓWEK

MOŻE BYĆ ALE NIE MUSI BYĆ np. Kochana Babciu, Szanowna Pani, Julio ...

PRZYDATNE ZWROTY:

ŻYCZĘ, ŻYCZYMY, SKŁADAM, PRZESYŁAM, ŚLĘ

CZEGO ŻYCZYMY:

zdrowych, miłych, pogodnych, rodzinnych, wesołych, szczęśliwych Świąt ...

PAMIĘTAJ!

Zwroty grzecznościowe zawsze piszemy wielką literą: Tobie, Cię ...

KTO SKŁADA

Twoja przyjaciółka Ania Magda

M. ŚWIEŚ

OPIS POSTACI

PRZEPIS NA OPIS

TYTUŁ

1. **WSTĘP** - PRZEDSTAWIENIE OSOBY
   np. IMIĘ, NAZWISKO, WIEK, ZAWÓD, OKOLICZNOŚCI POZNANIA
2. **ROZWINIĘCIE**
   - OPISZ WYGLĄD: BUDOWĘ CIAŁA, WZROST, SYLWETKĘ, TWARZ, WŁOSY, ZNAKI SZCZEGÓLNE ITP.
   - ZWRÓĆ UWAGĘ NA STYL UBIERANIA SIĘ
   - UWZGLĘDNIJ CHARAKTERYSTYCZNE CECHY DOTYCZĄCE SPOSOBU MÓWIENIA I PORUSZANIA SIĘ
   - ZNAJDŹ CECHY WYRÓŻNIAJĄCE TĘ POSTAĆ
3. **ZAKOŃCZENIE** - CO SĄDZISZ O TEJ OSOBIE

PISZ CZYTELNIE

PAMIĘTAJ O AKAPITACH

BĄDŹ UWAŻNYM OBSERWATOREM!

OPIS POSTACI DOTYCZY **WYGLĄDU**; INFORMUJE O **CECHACH FIZYCZNYCH** i **UBIORZE**, ALE NIE O CHARAKTERZE CZY OSOBOWOŚCI OSOBY LUB POSTACI LITERACKIEJ

np. TWARZ: OKRĄGŁA, PYZATA, PODŁUŻNA, SZCZUPŁA, TRÓJKĄTNA, OKRĄGŁA JAK KSIĘŻYC W PEŁNI

np. WŁOSY: DŁUGIE, KRÓTKIE, KRĘCONE, PUSZYSTE, SPLECIONE, BLOND, CIEMNE, KĘDZIERZAWE, GŁADKIE, KRÓCIEC

np. OCZY: NIEBIESKIE, KOCIE, WIELKIE, WYKAZISTE, PIWNE, BŁYSZCZĄCE, ZEZOWATE, LODOWATE, PRZEBIEGŁE, WESOŁE

np. CECHY SZCZEGÓLNE: PIEGI, ZNAMIĘ

np. SZYJA: SMUKŁA, KRÓTKA, GRUBA

np. BRWI: KRZACZASTE, GROŹNE, DELIKATNE, JASNE, CIEMNE, REGULARNE

np. NOS: MAŁY, WĄSKI, DŁUGI, JAK HACZYK, ZADARTY, KRZYWY, PERKATY

np. USTA: CZERWONE, WĄSKIE, UŚMIECHNIĘTE, DROBNE, SUROWE, POPĘKANE, OKOLONE ZAROSTEM

np. SKÓRA: BLADA, GŁADKA, ALABASTROWA, OPALONA, ŚNIADA, ZADBANA, POMARSZCZONA

SYLWETKA
np. WYSMUKŁA, DROBNA, KRĘPA, ZGRABNA, WYSPORTOWANA, SZCZUPŁA, TĘGA

WZROST
np. WYSOKI, NISKI, ... CM WZROSTU

WIEK
np. PRZEDSZKOLNY, SZKOLNY, MŁODY, DOJRZAŁY, ... LAT

SPOSÓB MÓWIENIA
np. CICHO, PODNIESIONYM GŁOSEM, NIEWYRAŹNIE, DONOŚNIE, ZACINAJĄC SIĘ, PŁYNNIE, POŁYKAJĄC KOŃCÓWKI, SEPLENIĄC, WOLNO

UBIÓR
np. SKROMNY, MODNY, ELEGANCKI, Z KLASĄ, SPORTOWY, WYGODNY, SCHLUDNY, STOSOWNY DO OKAZJI, NIEMODNY, ZGODNY Z WŁASNYM STYLEM

SPOSÓB PORUSZANIA SIĘ
np. RUCHLIWY, ENERGICZNY, AKTYWNY, OCIĘŻAŁY; CHODZI LEKKO; Z GRACJĄ, PRZYGARBIONY; POWOLI, SZYBKO; JAKBY KIJ POŁKNĄŁ

RYS. Maja Mark

KRÓTKIE, RZECZOWE PRZEDSTAWIENIE TREŚCI UTWORU LITERACKIEGO, TEATRALNEGO LUB FILMU, ARTYKUŁU PRASOWEGO CZY FRAGMENTU PODRĘCZNIKA.

STRESZCZENIE PISZEMY PO TO, ABY PO JAKIMŚ CZASIE NA JEGO PODSTAWIE MÓC SOBIE PRZYPOMNIEĆ O CZYM OPOWIADAŁ TEKST WŁAŚCIWY.

PRACA NAD STRESZCZENIEM

- WYBIERZ TE INFORMACJE, KTÓRE SĄ NAJWAŻNIEJSZE DO ZROZUMIENIA OPOWIEDZIANEJ W TEKŚCIE HISTORII.
- POMIJAMY KOMENTARZE I OPISY.
- MOŻNA STWORZYĆ STRESZCZENIE NA PODSTAWIE OGÓLNEGO (RAMOWEGO) PLANU WYDARZEŃ. KAŻDY Z PUNKTÓW KRÓTKO ROZWIJAMY.
- NIE PODAJEMY SZCZEGÓŁÓW
- PISZEMY ZWIĘŹLE (RZECZOWO) I PROSTO.
- NIE WPROWADZAMY DIALOGÓW ANI OPISÓW, WYSTRZEGAJ SIĘ CYTATÓW I WŁASNYCH OPINII.
- UWAŻAJ, ABY ZDANIA TWOJEJ WYPOWIEDZI SKŁADAŁY SIĘ NA LOGICZNĄ I UPORZĄDKOWANĄ WYPOWIEDŹ.

PRZECZYTAJ NAPISANE PRZEZ CIEBIE STRESZCZENIE. JEŚLI UWAŻASZ, ŻE JEST JESZCZE ZBYT DŁUGIE - ZDECYDUJ, KTÓRE ZDANIA / INFORMACJE MOŻESZ POMINĄĆ.

by Zioło

OGŁOSZENIE
ZACZNIJ OD PRZYCIĄGAJĄCEGO UWAGĘ NAGŁÓWKA.
NAPISZ KRÓTKO I KONKRETNIE, CZEGO DOTYCZY OGŁOSZENIE.
PAMIĘTAJ O DANYCH KONTAKTOWYCH. PODAJ SWÓJ NUMER KONTAKTOWY LUB ADRES E-MAIL.
OGŁOSZENIE:
INFORMACJA ZAMIESZCZANA W:
PRASIE, RADIU, TELEWIZJI, INTERNECIE,
NA SŁUPACH OGŁOSZENIOWYCH, TABLICACH OGŁOSZENIOWYCH.
ZWRÓĆ UWAGĘ NA FORMĘ SWOJEGO TEKSTU. PISZ WYRAŹNIE, UNIKAJ POPRAWEK, SKREŚLEŃ.
ELEMENTY OGŁOSZENIA:
· NAGŁÓWEK,
· INFORMACJE O PRZEDMIOCIE OGŁOSZENIA,
· OKREŚLENIE MIEJSCA,
· OKREŚLENIE CZASU,
· INFORMACJE KONTAKTOWE.
Rys. Małgorzata Górka
~Na polskim bez nudy~
TEKST: NOWE SŁOWA NA START! EL4

Zaproszenie

ZACZNIJ OD ZWROTU DO OSOBY, KTÓRĄ ZAMIERZASZ ZAPROSIĆ.

CEL:
ZACHĘCENIE OSOBY DO UDZIAŁU W JAKIMŚ WYDARZENIU, NP. W UROCZYSTOŚCI URODZINOWEJ LUB KONCERCIE.

KTO?
KOGO?
NA CO?
KIEDY?
GDZIE?
5

ZASADA 5 PALCÓW

PODPISZ SIĘ POD TEKSTEM.

PAMIĘTAJ, ABY UMIEŚCIĆ W ZAPROSZENIU INFORMACJE O:
- DACIE,
- MIEJSCU WYDARZENIA.

JEŚLI TO NIEZBĘDNE, PODAJ RÓWNIEŻ WIADOMOŚCI SZCZEGÓŁOWE, NP. O STROJU, BILETACH CZY KONIECZNOŚCI OKAZANIA ZAPROSZENIA PRZY WEJŚCIU.

UŻYWAJ INNYCH SFORMUŁOWAŃ W TEKŚCIE SKIEROWANYM DO ADRESATA, KTÓREGO ZNASZ, A INNYCH DO OSOBY NIEZNAJOMEJ.

ZADBAJ O ESTETYCZNY WYGLĄD ZAPROSZENIA.

Rys. Małgorzata Sójka

Tekst: Nowe Słowa na start! Kl. 4

~Na polskim bez nudy

Podziękowanie

FB: MAJA MARK - POLSKI W RYSUNKACH

CELEM WYRAŻENIE **wdzięczności** (NP. ZA POMOC, PRZYSŁUGĘ) WOBEC **adresata** PODZIĘKOWAŃ

NAGŁÓWEK

SŁOWO KLUCZ: **Dziękuję**

ZA CO

formułka podziękowania

ROZWIŃ WYPOWIEDŹ: DOŁĄCZ UZASADNIENIE, DODAJ INFORMACJE, NAWIĄŻ DO SYTUACJI

PODPISZ SIĘ

miejscowość, data

ZADBAJ O **ESTETYKĘ** I **POPRAWNOŚĆ ZAPISU**

DOSTOSUJ FORMĘ DO:

- ADRESATA
- SPRAWY, KTÓREJ DOTYCZY

ZWROTY DO ADRESATA ZAPISUJ **WIELKĄ LITERĄ**

NADAJ **indywidualny** CHARAKTER np.

- OSOBISTY
- OFICJALNY

RYS. MajaMark

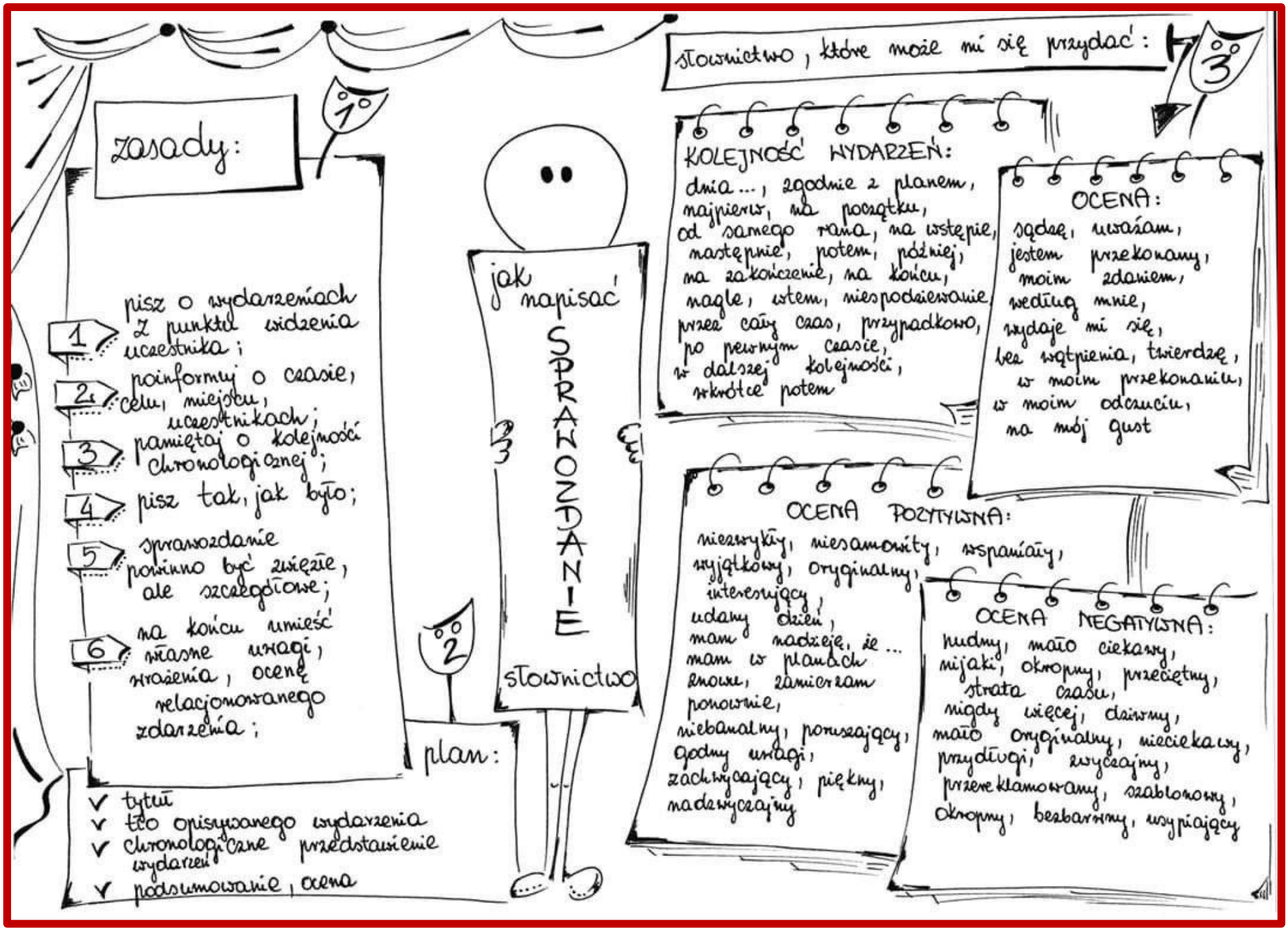
zasady:
1°
1 pisz o wydarzeniach z punktu widzenia uczestnika;
2 poinformuj o czasie, celu, miejscu, uczestnikach;
3 pamiętaj o kolejności chronologicznej;
4 pisz tak, jak było;
5 sprawozdanie powinno być zwięzłe, ale szczegółowe;
6 na końcu umieść własne uwagi, wrażenia, ocenę relacjonowanego zdarzenia;
jak napisać SPRAWOZDANIE stowicztwo
2°
plan:
✓ tytuł
✓ tło opisywanego wydarzenia
✓ chronologiczne przedstawienie wydarzeń
✓ podsumowanie, ocena
słownictwo, które może mi się przydać:
3°
KOLEJNOŚĆ WYDARZEŃ:
dnia ..., zgodnie z planem, najpierw, na początku, od samego rana, na wstępie, następnie, potem, później, na zakończenie, na końcu, nagle, wtem, niespodziewanie, przez cały czas, przypadkowo, po pewnym czasie, w dalszej kolejności, wkrótce potem
OCENA:
sądzę, uważam, jestem przekonany, moim zdaniem, według mnie, wydaje mi się, bez wątpienia, twierdzę, w moim przekonaniu, w moim odczuciu, na mój gust
OCENA POZYTYWNA:
niezwykły, niesamowity, wspaniały, wyjątkowy, oryginalny, interesujący, udany dzień, mam nadzieję, że ... mam w planach znowu, zamierzam ponownie, niebanalny, poruszający, godny uwagi, zachwycający, piękny, nadzwyczajny
OCENA NEGATYWNA:
nudny, mało ciekawy, nijaki, okropny, przeciętny, strata czasu, nigdy więcej, dziwny, mało oryginalny, nieciekawy, przydługi, zwyczajny, przereklamowany, szablonowy, okropny, bezbarwny, usypiający

List PRYWATNY

MAJA MARK- POLSKI W RYSUNKACH
POLSKIWRYSUNKACH

MIEJSCOWOŚĆ, DATA ← GDZIE I KIEDY PISZĘ LIST (np. Szczecin, 20.02.2020r.)

NAGŁÓWEK ← DO KOGO SIĘ ZWRACAM (np. Kochana Babciu, Cześć, Asiu!)

WSTĘP
NP. PODZIĘKOWANIE ZA OTRZYMANY LIST, PODANIE POWODU NAPISANIA LISTU

ROZWINIĘCIE
WŁAŚCIWA TREŚĆ, CZYLI PISZĘ O TYM, CO CHCĘ PRZEKAZAĆ: INFORMACJE, WRAŻENIA, PROŚBY ITP.

ZAKOŃCZENIE
NP. PODSUMOWANIE, POŻEGNANIE, PROŚBA O ODPISANIE

POZDROWIENIA ← FORMUŁA KOŃCOWA (np. Pozdrawiam ciepło. Całuję.)

PODPIS ← MÓJ ODRĘCZNY PODPIS

PS (POSTSCRIPTUM) ← INFORMACJA DOPISANA W OSTATNIEJ CHWILI

RYS. MajaMark

JEST TO **wypowiedź** ZWRÓCONA DO ZNANEGO NAM W **BLISKI** SPOSÓB ADRESATA

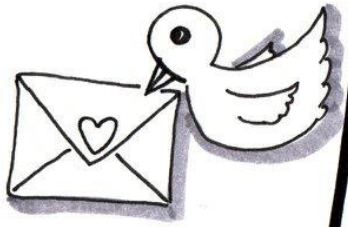

ADRESAT – OSOBA, DO KTÓREJ PISANY JEST LIST

IMIĘ I NAZWISKO
ULICA / WIEŚ NR DOMU
KOD I MIEJSCOWOŚĆ

NADAWCA - OSOBA WYSYŁAJĄCA LIST

PAMIĘTAJ O WIELKICH LITERACH W ZWROTACH DO ADRESATA np. Ci, Tobie, Mamo

ZADBAJ O ESTETYKĘ, CZYTELNOŚĆ I PRZEJRZYSTOŚĆ PRACY

list oficjalny

RYS. Maja Mark

JEST TO PISEMNA **wypowiedź** SKIEROWANA DO **OSÓB PUBLICZNYCH, INSTYTUCJI, URZĘDÓW**

MOŻE PRZYJĄĆ FORMĘ **PROŚBY, WEZWANIA**, ALE TEŻ PODZIĘKOWANIA, POWIADOMIENIA LUB ZAPROSZENIA

ZADBAJ O ESTETYKĘ ZAPISU LISTU (CZYTELNOŚĆ, CZYSTOŚĆ I BEZBŁĘDNOŚĆ). ŚWIADCZY ONA O TOBIE.

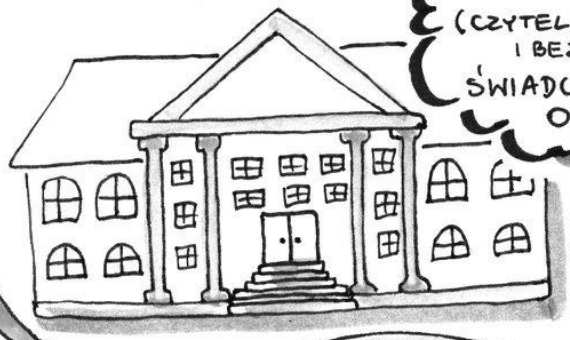

MOJE DANE:
- imię i nazwisko
- adres
- ,

MIEJSCOWOŚĆ, DATA

DO KOGO PISZĘ?
- dane osoby
- adres instytucji

ZWROT DO ADRESATA, np. Szanowny Panie Dyrektorze

NAGŁÓWEK

WPROWADZENIE - powód napisania listu

ROZWINIĘCIE - omówienie sprawy:
* przedstaw argumenty
* używaj języka oficjalnego
* pisz rzeczowo i konkretnie
* zachowaj dystans do adresata

ZAKOŃCZENIE - np. prośba o pozytywne rozpatrzenie sprawy

FORMUŁA GRZECZNOŚCIOWA

KONWENCJONALNA FORMA np. z wyrazami szacunku

PODPIS

WŁASNORĘCZNY

SPIS EWENTUALNYCH ZAŁĄCZNIKÓW

PAMIĘTAJ O WIELKICH LITERACH W ZWROTACH DO ADRESATA

MAJA MARK - POLSKI W RYSUNKACH
POLSKIWRYSUNKACH

Wywiad

O tym trzeba PAMIĘTAĆ gdy tworzysz wywiad...

- wymyśl ciekawy TYTUŁ
- przywitaj rozmówcę, przedstaw go i zarysuj temat rozmowy
- wcześniej ZGROMADŹ inf. o rozmówcy i temacie spotkania
- STUCHAJ odpowiedzi
- Stosuj ? pytania otwarte
- nawiązuj do wypowiedzi rozmówcy
- Nie ODBIEGAJ od tematu
- podziękuj za rozmowę, PODSUMUJ główną myśl

cel wywiadu →

przybliżyć ciekawego rozmówcę

przekazać wiedzę na jakiś temat
zaprezentować ciekawe osiągnięcia, sukcesy, poglądy...

gatunek publicystyczny
to rozmowa z osobą powszechnie znaną
ma formę DIALOGU

- Naszym gościem jest... Porozmawiamy o...
- Ostatnio zajmuje się pan/pani...
- Co sądzi pan o...
- Wspomniał pan o...
- Zapytam jeszcze o...
- Warto wspomnieć, że...
- Chcę spytać o...
- Dziękuję za poświęcony czas, za rozmowę ...

SYLWIA OSZCZYK

RECENZJA FILMU

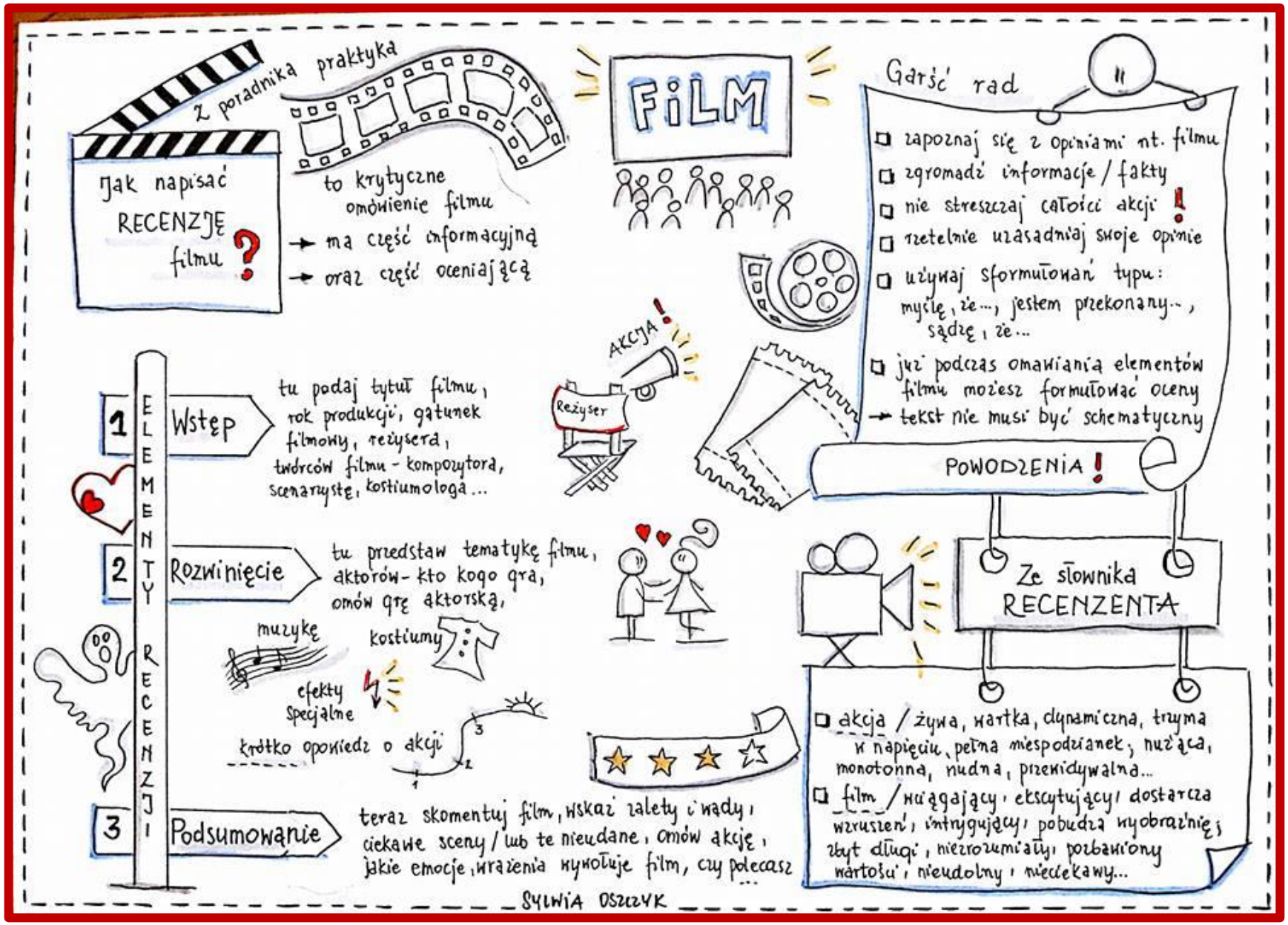

RECENZJA KSIĄŻKI

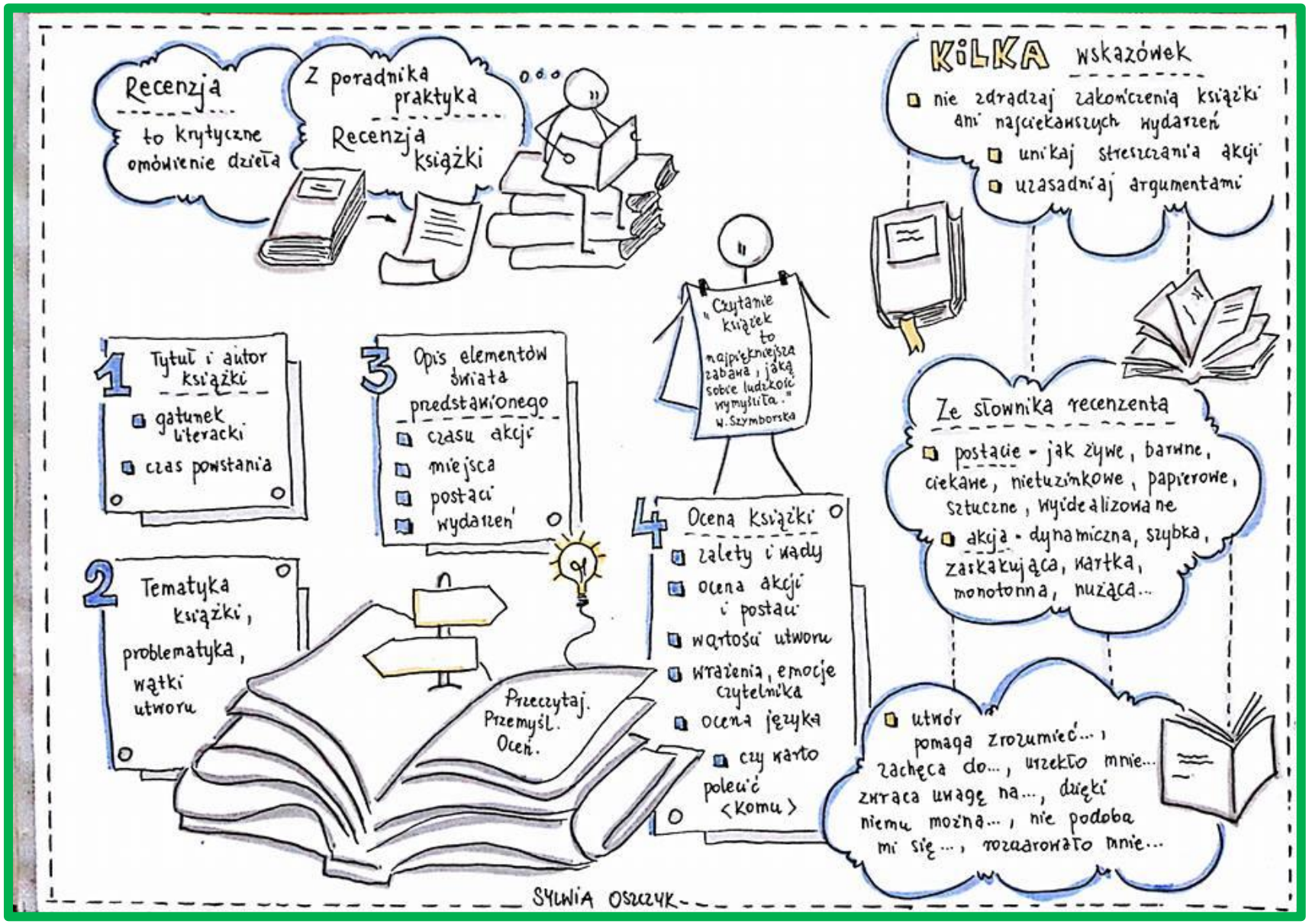

RECENZJA SPEKTAKLU TEATRALNEGO

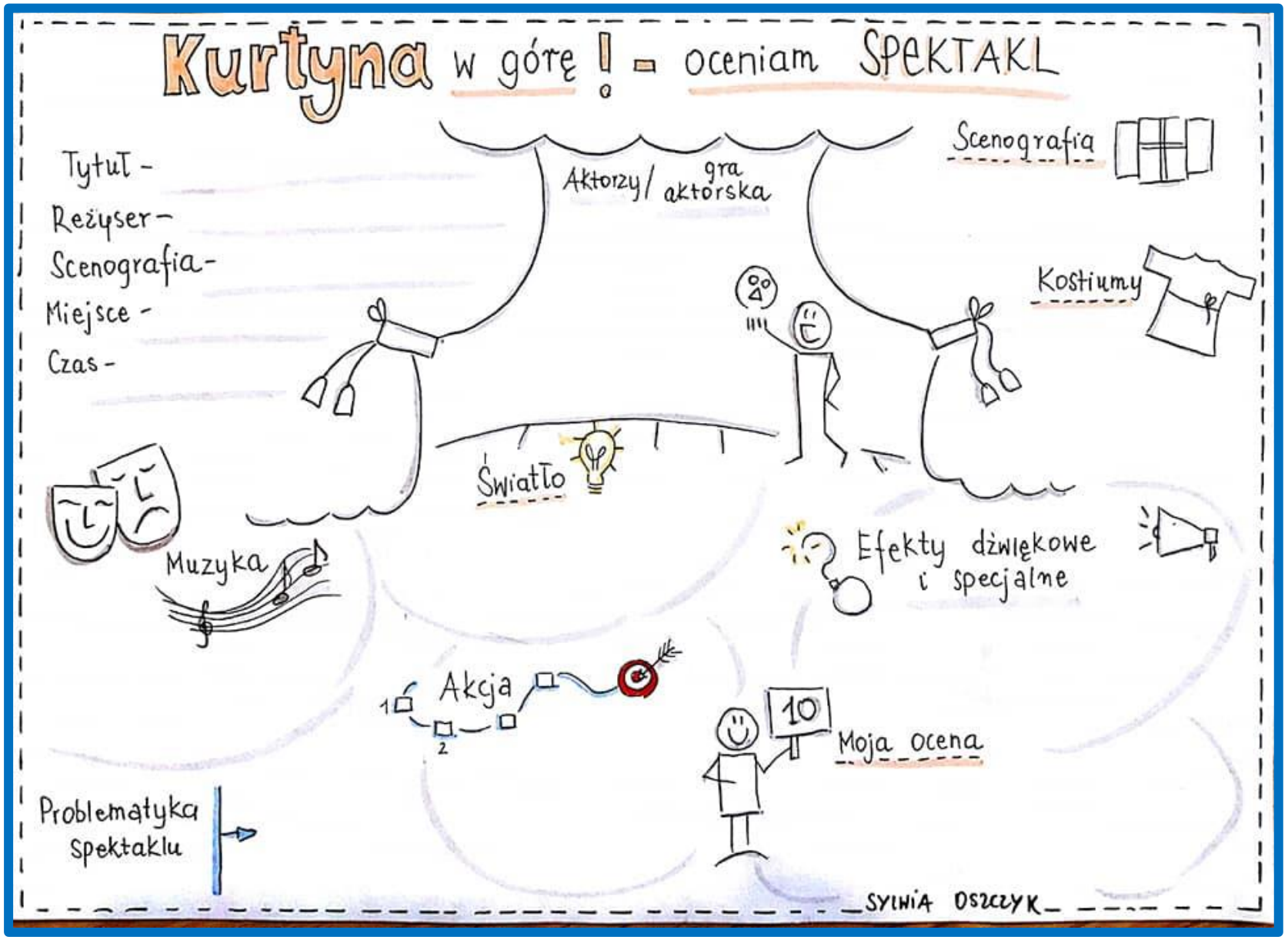

OPIS OBRAZU

Jak patrzeć na obraz?
Przepis na... opis obrazu
Pamiętaj o akapitach
Bądź uważnym obserwatorem!
Krok po kroku analizuj elementy dzieła
3 części! Wstęp = inf. ogólne
Rozwinięcie = opis obrazu
Podsumowanie = ocena, nastrój
1 Zaczynamy: podaj autora i tytuł obrazu, czas powstania = wiek, epokę, styl-nurt artystyczny
2 Technika: np. akwarela, fresk, obraz olejny, graffiti, szkic, grafika
3 Temat obrazu - typ: portret, abstrakcja, scenka rodzajowa, pejzaż, martwa natura, obraz batalistyczny, marynistyczny, autoportret, akt
4 Przestrzeń: postacie, światło, przedmioty, obiekty, architektura, natura, perspektywa, dynamika czy statyka, elementy I planu i II planu, tło, w centrum
tło
II plan
centrum
I plan
5 Kolorystyka
ciepłe / zimne
jaskrawe / pastelowe
jasne / ciemne
podstawowe / pochodne
wpływ barw na odbiór obrazu
6 Nastrój, symbolika = znaczenie przedmiotów, gestów, barw; emocje - uczucia odbiorcy, ocena obrazu, osobista opinia
ŁAP ZA SŁÓWKA
malarz = artysta, twórca
obraz = malowidło, płótno, dzieło
twórca - umieścił, pokazał, przedstawił
widać, można zauważyć, spostrzec, zobaczyć
obraz zachwyca, przeraża, zwiecha, zadziwia, nuży
po lewej/prawej stronie u góry, u dołu, w oddali, w centrum...
DBAJ o bogate słownictwo!
Sylwia Szczyk

ROZPRAWKA

pisemne rozważanie jakiegoś problemu, przedstawienie swego stanowiska, zapis toku rozumowania.

Słowa i słówka rozprawkowe

oprócz, tak więc, otóż, przede wszystkim, jednakże, głównie, o czym świadczy, zatem, chociaż

zacznę od, sądzę, że..., z kolei, po pierwsze, po drugie, z jednej strony, przejdę do omówienia, z całą pewnością, niewątpliwie, reasumując, z rozważań wynika

Wskazówki i rady

- najpierw zanalizuj temat
- pisz jasno i logicznie
- w podsumowaniu NIE powtarzaj argumentów
- każdy argument to oddzielny akapit
- przedstaw różnorodne przykłady

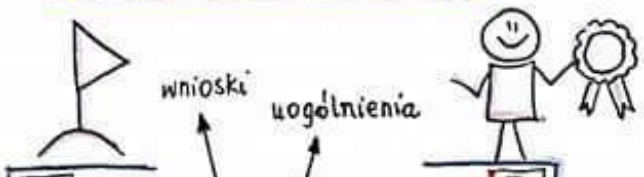

5 potwierdzenie tezy

Podsumowanie

5 odpowiedź na pytanie hipotezy / sformułowanie tezy

4

Argumentacja 2,3,4

3

2

Argumentacja potwierdzasz / zaprzeczasz

4

3

2

Argumenty = dowody, fakty, uzasadnienia poparte przykładami; czerpiemy je z literatury, filmu, historii, z życia codziennego. Można wykorzystać cytaty. 2,3,4

Rozprawka z tezą

1 **Teza** = twierdzenie, zdecydowana opinia, stanowisko, które należy uzasadnić

Wstęp rozprawki = koniecznie związany z tematem, przedstawiasz tu tezę lub hipotezę, sygnalizujesz swe stanowisko

1

Rozprawka z hipotezą

1 **Hipoteza** = przypuszczenie, wątpliwości, pytanie

SYLWIA OSZCZYK

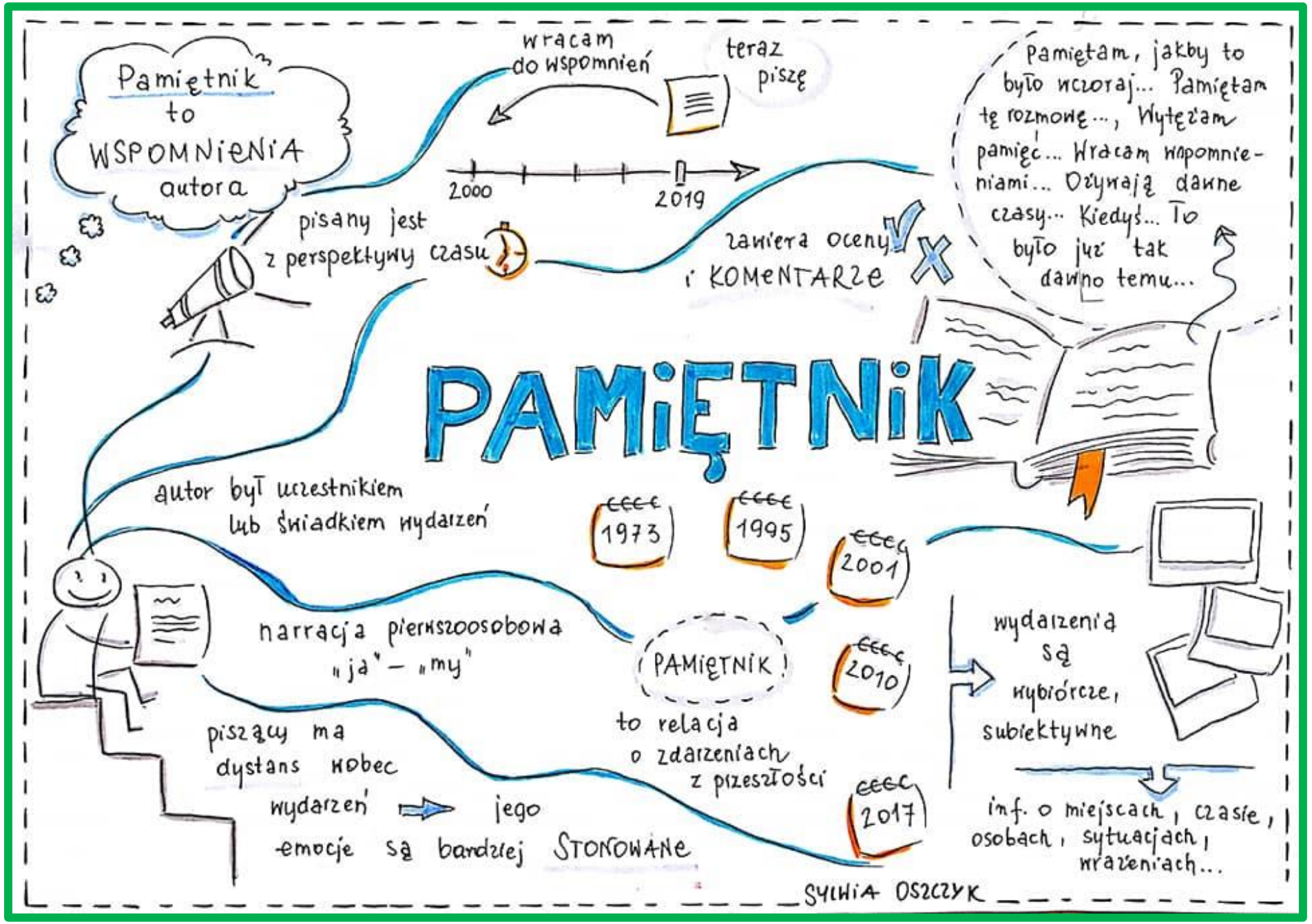
Pamiętnik to WSPOMNIENIA autora
wracam do wspomnień
teraz piszę
2000
2019
pisany jest z perspektywy czasu
zawiera oceny i KOMENTARZE
Pamiętam, jakby to było wczoraj... Pamiętam tę rozmowę..., Wytężam pamięć... Wracam wspomnieniami... Ożywają dawne czasy... Kiedyś... To było już tak dawno temu...
PAMIĘTNIK
autor był uczestnikiem lub świadkiem wydarzeń
1973
1995
2001
2010
2017
narracja pierwszoosobowa "ja" – "my"
PAMIĘTNIK
to relacja o zdarzeniach z przeszłości
piszący ma dystans wobec wydarzeń → jego emocje są bardziej STONOWANE
wydarzenia są wybiórcze, subiektywne
inf. o miejscach, czasie, osobach, sytuacjach, wrażeniach...
SYLWIA OSZCZYK

18 czerwca
19 czerwca
Autor DZIENNIKA opisuje WYDARZENIA DNIA
– co go spotkało, co przeżył, gdzie był...
w dzienniku wydarzenia przedstawia się CHRONOLOGICZNIE
notatki prowadzone są w formie 1 os. lp.
wskazuje się miejsca i czas wydarzeń, osoby, PRZEBIEG wydarzeń
DZIENNIK
ma charakter AUTOBIOGRAFICZNY
WTOREK, 18 czerwca
12/01
13/01
14/01
15/01
16/01
17/01
umieszcza się DATĘ, można określić dzień tygodnia
Osobiste zapiski
notatki prowadzone codziennie, na bieżąco
zawierają SUBIEKTYWNE sądy, opinie, plany, przeżycia, marzenia, emocje...
To był fantastyczny dzień... Dzisiaj było wyjątkowo... Nie zapomnę tego ... Dobrze, że ten dzień się kończy... Co za pech...
SYLWIA OSZCZYK

FELIETON
zawiera OSOBISTE poglądy, opinie, refleksje AUTORA
ujawnia SUBIEKTYWNE spojrzenie na temat
INDYWIDUALIZM - odrębność AUTORA
JĘZYK felietonu
błyskotliwy
żywy
dowcipny
TEKST
często zawiera
ironię
anegdoty
cytaty
skojarzenia
różne style
zaskakujące pomysły
gatunek publicystyczny
aktualna tematyka
CIEKAWE zagadnienie
tekst niedługi
zaskakujący
TYTUŁ
Styl i kompozycja SWOBODNE
Cel
poruszyć wyobraźnię
zachęcić do refleksji
zwrócić uwagę na ciekawy TEMAT
pokazane z punktu widzenia AUTORA
KRYTYCZNE spojrzenie na rzeczywistość
FORMA lekka
zabawna, intrygująca
odwołanie się do własnych doświadczeń i przeżyć
SYLWIA OSZCZYK

REPORTAŻ

musi być
WIARYGODNY
Obiektywny
RZETELNY

ciekawy temat przyciągający uwagę = TYTUŁ

gatunek PUBLICYSTYCZNY

to barwny opis zdarzeń i faktów

→ może zawierać opis ŚRODOWISKA, CHARAKTERYSTYKĘ postaci, komentarz autora - ograniczony

to RELACJA z wydarzenia

AUTOR
to świadek lub uczestnik wydarzeń

zna fakty z relacji świadków, z autopsji, z dokumentów

dotyczy AKTUALNYCH treści

AUTENTYCZNE dane
- daty
- miejsca
- postacie nazwiska
- fakty

Tekst powinien być
- OBRAZOWY
- emocjonalny
- Język – literacki
  - dynamiczny
  - łączący różne style

Zarys zawartości REPORTAŻU
- KTO? – bohater tekstu
- CO? – wydarzenie
- KIEDY? – czas
- GDZIE? – miejsce
- PO CO? – cel reportażu
- DLACZEGO? – przyczyna podjęcia konkretnego tematu
- JAK? – sposób przedstawienia

TEMAT
- społeczny
- kulturalny
- obyczajowy
- wojenny
- podróżniczy

„Reporter powinien się dziwić, nie wiedzieć, szukać odpowiedzi"
W. TOCHMAN

SYLWIA OSZCZYK

OPIS PRZEŻYĆ WEWNĘTRZNYCH

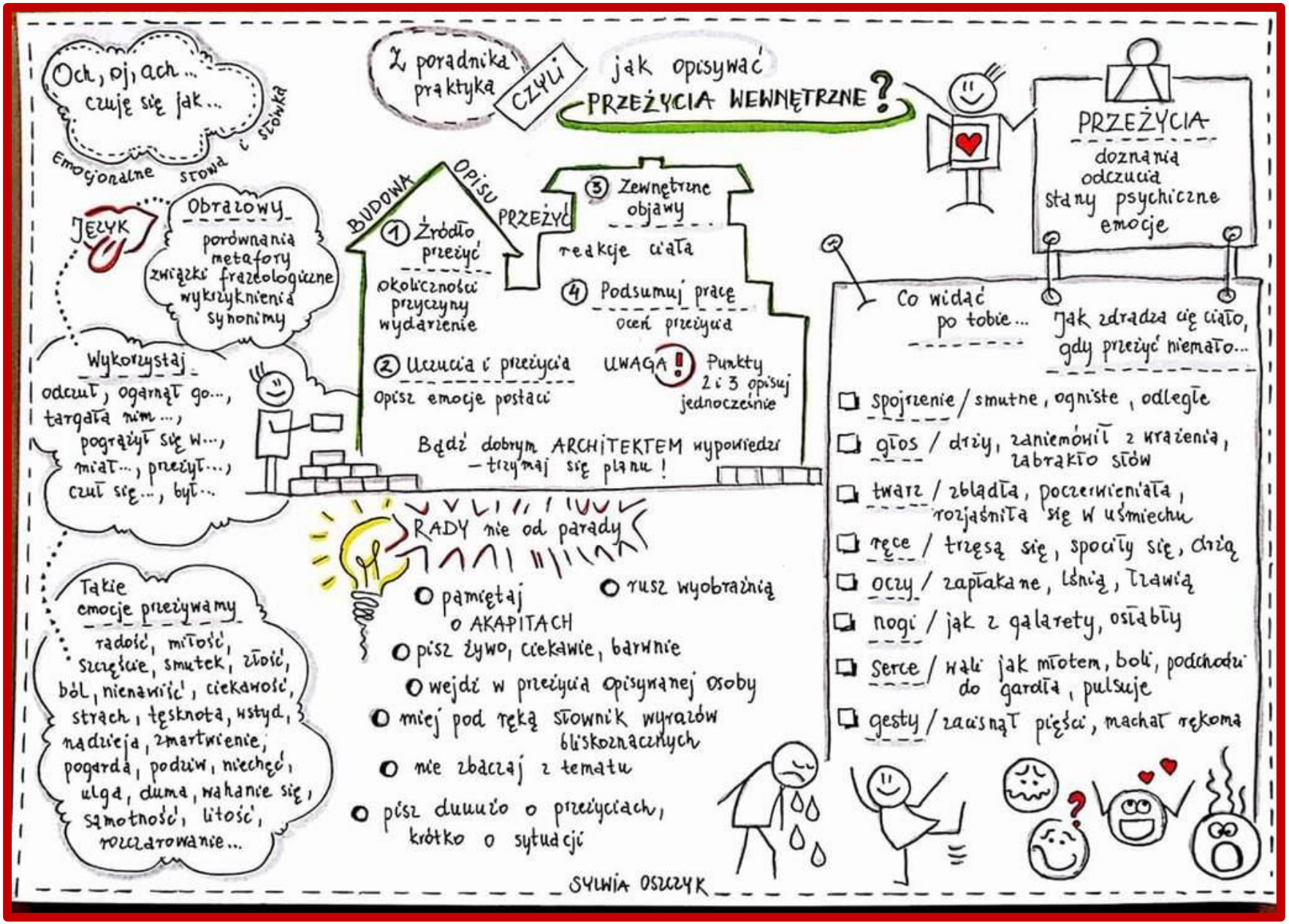

OPIS SYTUACJI

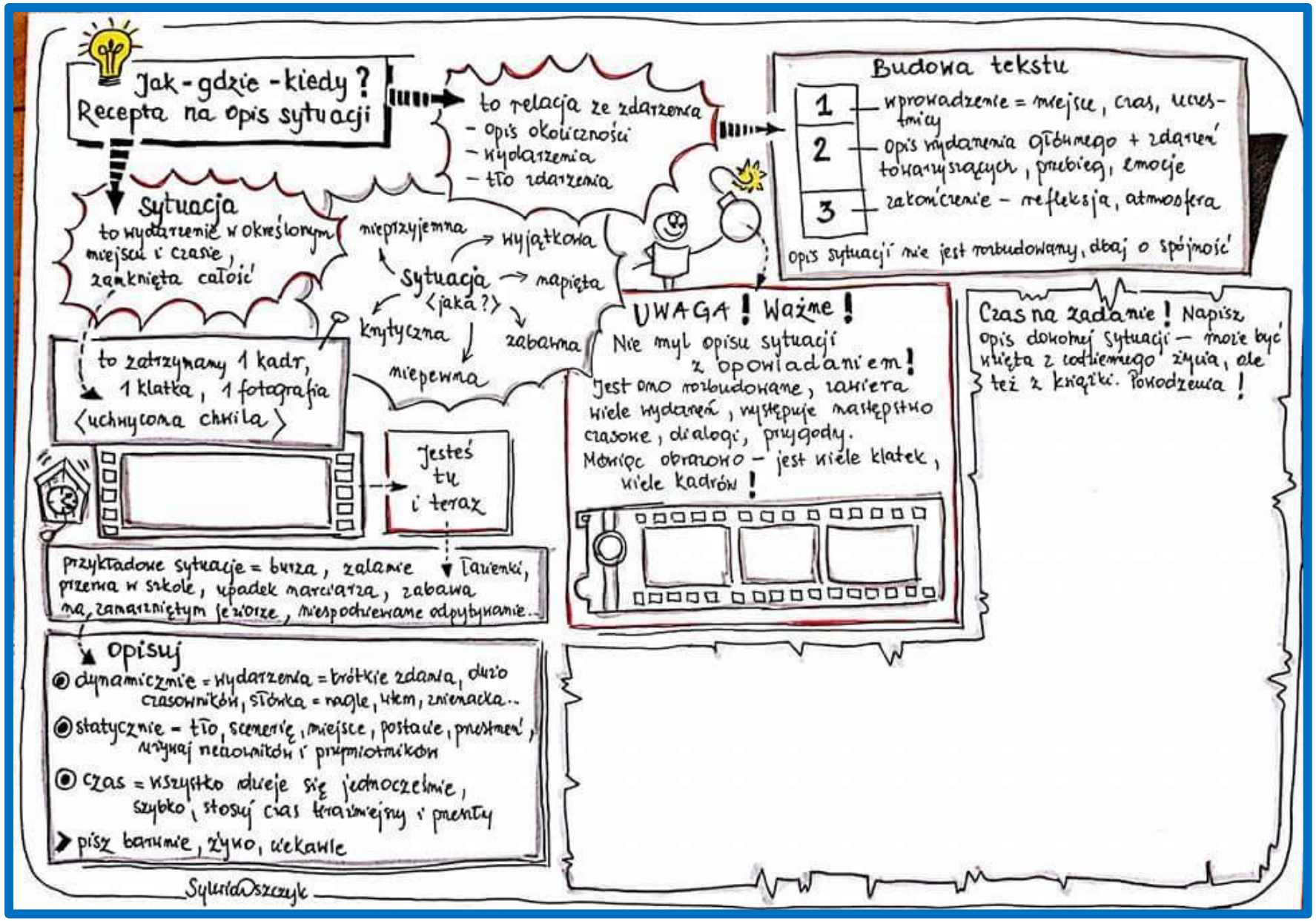

Źródła:

https://napolskimbeznudy.blogspot.com/

https://polskiwrysunkach.blogspot.com/

https://www.spzalasewo.pl/phocadownload/1920/materialy_edukacyjne/biblioteka

https://sprogozno.edupage.org/text/?text=teachers/-29&subpage=2

https://marzanka.pl/2020/03/01/jak-napisac-przeglad-form-wypowiedzi-pisemnej/